

Posudek vedoucího bakalářské práce

Doc.PhDr. Benyovszky, CSc

Karel Neterda, *Spinozovo pojetí člověka a jeho jednání*

Bakalářská práce p. Neterdy si klade za cíl základní seznámení se Spinozovým pojetím člověka. Jako její klad vidím již to, že pan Neterda coby student bakalářského studia humanitní vzdělanosti v kombinované formě studia je schopen pocítit závažnost a aktuálnost (viz závěr práce), čehosi zdánlivě tak odtažitého, velmi komplikovaného a nelehce přístupného, jako je Spinozův filosofický systém a filosoficky regulérně, za respektování povahy filosofické práce, se s tímto systémem vyrovnávat. Za klad považuji i způsob, jakým své seznámení se Spinozovým pojetím člověka koncipuje, totiž to, že si uvědomuje nutnou souvislost této problematiky s celkovým Spinozovým vypracováním ontologického problému, že usiluje představit Spinozův teoretický koncept v souvislosti s představením jeho osoby, a hlavně to, že přitom poměrně zdařile dodržuje proporce výkladu (Spinozova biografie práci rozsahem nepřetěžuje, celkový ontologický rozvrh je naznačen vskutku jen do té šíře, v jaké je to nezbytné pro centrální téma práce – problematiku založení lidství, poznání, jednání a svobody, resp. nucenosti).

Přesto mám k práci několik výhrad, jejichž společným rysem je – nejsem si přitom jist, zda jsou tyto mé nároky na tomto stupni plně opodstatněné – nárok na ještě o stupeň vyšší a samostatnější (i vůči sekundární literatuře) teoretický vhled do Spinozova systému a jeho interpretační promyšlení. Celkově v tomto slova smyslu postrádám v analýzách ontologického rozvrhu promyšlení motivu *causa sui*, postulovaného první definicí *Etiky* a to ani ne ve smyslu jeho faktického uvedení, či definování v práci, nýbrž především ve smyslu uvážení jeho působení v konkrétní podobě vazeb *konečných věcí a boha*, příp. v problematice *svobody a nutnosti*, představené stručně v závěrečných pasážích práce. Podobně by asi bylo přínosné alespoň stručné představení Spinozova pojetí lidské korporeity (alespoň v rozsahu postulátů k 7. větě II. části *Etiky*), jež by zas přispělo ke konkrétnějšímu pochopení a vypracování teorie *složeného modu*, teorie *afektů*, a dalo také materiál pro možnou diskusi s interpretacemi především Damasiiovými.

Dále mám několik poznámek „detailních“ a „formálních“:

1. Tvrzení (s. 5), že Spinoza vytvořil fil. soustavu jako „jeden z mála“, považuji za upřílišněné
2. Za podobně upřílišněnou považuji větu zahajující kap. 7. práce
3. Také nesouhlasím s (autorem ze sekundární literatury převzatou) představou vyjádřenou na s. 6 – 7, že by u Spinozy byla při díle teorie stupňování bytí.

Vzhledem k výše uvedeným (z mého hlediska) slabinám práce, přesto, že každý, kdo se seznámil se Spinozovou *Etikou*, musí po přečtení práce p. Neterdy jasně vidět, že tu byl vykonán nelehký intelektuální výkon (autor musel *přemýšlet* a nikoli jen dodržovat naučená platná pravidla), vidím bakalářskou práci na rozmezí hodnocení *velmi dobře* a *výborně* dle průběhu obhajoby.

3.10.2009